

XXIV. évfolyam | 2013/4

HONÉD ALTISZTI

F O L Y Ó I R A T

hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján
Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

Altisztek helytállása vészhelyzetben	2
Kiképzőként Maliban	3
A vezénylőzászlós a tisztek és az altisztek közötti kapcsolat kulcsa	4
Altisztek felkészítése az MH 5. Bocskai István Lövészdandárnál (2.)	6
A MASASMA, vagyis az összhaderőnemi vezető altiszti tanfolyam	8
Altisztavatás 2013	11
Poszter	12
A parancsnok támogatása lojalitást igényel a rangidős altiszttól	14
„Nem csak legények a gáton”	16
A humánszolgálati szaktevékenység helye, szerepe a szervezetből történő kiválás esetén	18
Egy család a légierő bűvöletében	20
A békekatona	22
Humor	23

ALTISZTEK HELYTÁLLÁSA VÉSZHELYZETBEN

Minden olvasó számára ismeretes, hogy Magyarország, ezzel együtt a Magyar Honvédség is különleges, előre nem tervezett, heteken át tartó megpróbáltatással nézett szembe az idei dunai árvíz idején. A Magyar Honvédség vezénylőzászlósi rendszere, valamint az altiszti támogató csatorna működésének történetében első alkalommal hirdettek ki különleges jogrendi eseményt (veszélyhelyzetet). Természetesen egy árvíz nem lehet előre tervezett, ám a Magyar Honvédség vezetésének és személyi állományának köszönhetően a honvédség teljes szervezete, ezen belül az altiszti kar is rövid időn belül készen állt a védekezésre. A feladatba bevont alakulatok vezénylőzászlósai az első pillanattól kezdve tették a dolgukat. Munkájukkal hatékonyan támogatták a védekezést irányító parancsnokok munkáját. Több esetben a védekezésre kijelölt bázisalakulat vezénylőzászlósa fogadta a laktanyába érkező erőket, biztosította, hogy az elhelyezés, a pihentetés, a logisztikai ellátás probléma nélkül történjen. Előfordult, hogy a parancsnok távollétében a vezénylőzászlós fogadta az előljárót, tett jelentést a kialakult helyzetről, a védekezésbe bevont erőkről. Számos problémát sikerült az altiszti támogató csatorna segítségével időben kezelni, kiküszöbölni. A csatorna hatékonyságát bizonyította, hogy a felmerült gondokat nagyon rövid időn belül sikerült az altiszti támogató csatornán keresztül a megfelelő hatáskörrel rendelkező előljáró elé vinni, így biztosítva az időbeni döntés lehetőségét. A Magyar Honvédség minden tagja büszke lehet arra az emberfeletti munkára, amit a védekezés kapcsán a részt vevő állomány – lett legyen tábornok, tiszt, altiszt vagy legénységi állományú katona – nyújtott. Olyan egységes szellemiségről tett bizottságot a honvédség, melyre méltán lehet büszke az ország.

Sok katonával volt alkalom beszélni, illetve a védekezés idején együtt dolgozni a Margitszigeten az éjszakai váltásban. A feladat mind fizikailag, mind szellemileg megterhelő volt. Mindenkinek megvolt a maga teendője; nem talákoztam olyan esettel, amikor valaki feleslegesnek érezte volna a munkáját. Mindenki tudta, hogy tevékenységével az állampolgárok javait óvja, és ami a legfontosabb, emberek életét menti/mentheti meg. Köszönet illeti mindazokat, akik részt vettek a védekezésben, ezzel is kivívva az állampolgárok elismerését. Úgy gondolom, hogy a különleges jogrendi esemény kapcsán a vezénylőzászlósi rendszer, valamint az altiszti támogató csatorna jól vizsgázott! Természetesen vannak még területek, ahol fejlődése van szükség, ezért is építjük be a frissen szerzett tapasztalatokat a szeptemberben induló összhaderőnemi vezető altiszti tanfolyam képzési programjába.

Kriston István főtörzszászlós

KIKÉPZŐKÉNT MALIBAN

Két katona az általunk kiképzettek közül

Kiképzőcsoportunk az EUTM Mali 1. váltásaként április 12-én indult útnak Budapestről – párizsi légihíddal – Bamakóba. Mivel civil járattal utaztunk, így az összes felszerelésünket magunkkal kellett vinnünk, beleértve a fegyverzeti anyagokat is. Helyi idő szerint 20:15-kor szállt le a gépünk Bamakó repülőterén, ahol 37 fokos hőség fogadott minket az otthoni 12 fok után. Az éjszakát egy az EUTM Mali által őrzött szállodában töltöttük, majd másnap a helyiektől bérelt busszal indult a csoport Koulikoróba. Az utazás másfél óráig tartott. Megérkezésünkkor a kiképzőbázis törzsfőnöke fogadott bennünket. Rövid bemutatkozás után elkísértek minket a szállásunkhoz. Örömmel tapasztaltuk, hogy az állandó szállásaink felújítása befejeződött, így elfoglalhattuk azokat. A kiképzői állomány részére négyfős körleteket alakítottak ki, melyeket légkondicionáló berendezéssel is felszereltek.

Az első héten különböző foglalkozásokon vettünk részt. Részletes tájékoztatást kaptunk az aktuális biztonsági és egészségügyi helyzetről, részt vettünk táborbejáráson, különböző civil szervezetek által delegált előadók prezentációin, valamint mintegy napi négy óra időtartamban francia nyelvi

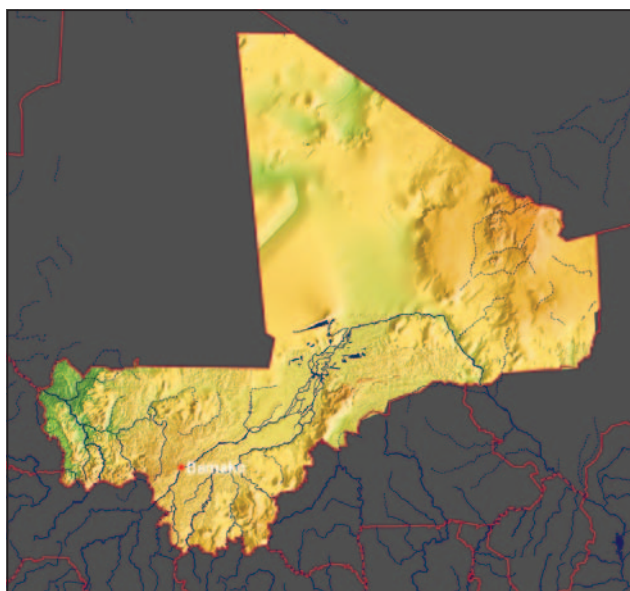
felkészítésen helyi tanárok segítségével. Másrét nem is csinálhatott a csoport, mivel 10–14 napig tartott az akklimatizálódás. A második héten a csoportot – szakaszonként 2-2 kiképző – beillesztették a mali zászlóalj első lövészsádjába, hogy megismerkedjünk a helyi katonákkal és betekintést nyerhessünk a kiképzés rendszerébe. A századot francia katonák mentorálták (és mentorálják ma is). Mire a szakfelkészítést megkezdjük, megérkeztek Bamakóba az otthonról küldött SzVD távcsoves puskák is.

Csoportunk 27 mali katona négyhetes szakfelkészítését kezdte meg. Igyekeztünk minél nagyobb hangsúlyt fektetni a fegyverzettechnikai, ballisztikai, valamint a tereptan- és térképészeti ismeretekre, de a lökiképzés és a harcászati foglalkozások sem szorultak háttérbe. Mindamelllett, hogy részletesen megismerkedtek a katonák az SzVD harcászati-technikai adataival, a fegyver kezelésének szabályaival és az optikai irányzék szállezésének pontos alkalmazásával, megtanulták, hogy milyen követelmények alapján válasszanak ki figyelőhelyet, hogyan készítsenek figyelési vázlatot, hogyan vezessenek figyelési naplót, és számos olyan praktikat elsajátítottak még, melyeknek hasznát vehetik későbbi feladatellátásuk során.

Nehezítő tényező volt számunkra, hogy a helyieknek csak egy része beszéli a francia nyelvet. A többiek az egyéb törzsi nyelveket, túlnyomórészt a bambarát, valamint a tuareg katonák az arabot ismerik. Tolmácsok biztosítva vannak számunkra, ami

megoldja nyelvi nehézségeinket, ugyanakkor megnöveli a foglalkozások hosszát is. A lőtérhasználat tekintetében szerencsére egy kis előnyt élvezhetnek a mesterlövészek, mivel ennél a szakcsoportnál a legfontosabb a lökészségek fejlesztése. A szakfelkészítés kezdetétől a 4. hét végéig minden foglalkozást a mi közreműködésünkkel hajtottak végre a mesterlövészjelöltek. A szakfelkészítéseket megelőzően külön kértük a századparancsnokokat, hogy jobb lökészséggel rendelkező katonákat adjanak, ezzel is elősegítve, hogy olyan harcosok kerülhessenek ki a kezünk közül, akik később hasznos tagjaivá válhatnak leendő lövészsádjáiknak. A mali katonákat motiváltuk, barátságosnak és jó kedélyűeknek ismertük meg. Szorgalmasan jegyzetelnek és igyekeznek mindent a lehető legjobban elsajátítani. Újdonság számba ment náluk a térképismeret, valamint a tájoló használata, melyet így teljesen az alapoktól kellett oktatni számukra. A szakkiképzés befejeztével a mesterlövészek visszakerültek anyasádjáikhoz és megkezdtek a század-, majd zászlóaljszintű összekovácsló foglalkozásaikat. Látva az egész század, majd később a zászlóalj munkáját, elmondható: hasznos tapasztalatokkal bővültek az ismereteik és alkotó módon alkalmazták azokat.

Szabó Sándor törzszászlós

A VEZÉNYLŐZÁSZLÓS A TISZTEK ÉS AZ ALTISZTEK KÖZÖTTI KAPCSOLAT KULCSA

Június 10–12. között Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósának meghívására hivatalos látogatást tett hazánkban Peter Polidano főtörzszászlós, a Szövetséges Légierő Parancsnokság (AAC) vezénylőzászlósa. Ez alkalomból beszélgettem a magas rangú vendéggel.

Peter Polidano főtörzszászlós, a Szövetséges Légierő Parancsnokság (AAC) vezénylőzászlósa

– Főtörzszászlós úr, melyek a vezénylőzászlós-kiválasztás főbb szempontjai a brit légierőnél?

– A Brit Királyi Légierőben a vezénylőzászlósi beosztás nagyon fontos, bizalmi elvekre épülő pozíció. Személye a tiszték és altiszték közötti kapcsolat kulcsa, éppen ezért egy brit légierő-vezénylőzászlóst kiemelkedő felelősségtudat kell hogy jellemezzen az alárendeltek és a haderőnem iránt, tisztelet és bizalom a parancsnokok és alárendeltek felé. A sikeres feladatvégrehajtás biztosítója, hogy ezekkel az emberi tulajdonságokkal rendelkezzen a beosztás betöltője. Mindegy, mi-

lyen szinten működik, legyen szakasz, század, zászlóalj vagy bázis vezénylőzászlós; az, aki a parancsnokkal csapatot épít, gondoskodik az alárendeltekről.

– Kérem, mondja el olvasóinknak, hogyan választották ki a Szövetséges Légierő Parancsnokság (AAC) vezénylőzászlósa.

– Amikor a NATO megpályáztatta a beosztást, jelentkeztem rá. Ezt a pozíciót mindig is brit katonára töltötte be. Huszonnégy brit katonatársammal pályáztunk a beosztásra. A jelöltnek több mint hároméves légierős múlttal kellett rendelkeznie. Előnyt jelentett számomra a nemzetközi környezetben már megszerzett tapasztalat, hiszen akkoriban 17 különböző nemzet adta a parancsnokság állományát. Igazi kihívás nemzetközi környezetben a csapatépítés, hiszen most is 21 ország képviselteti magát a parancsnokságon.

– Mi volt eddigi pályafutása során a legnagyobb kihívás?

– Ez egy nagyon nehéz kérdés számomra. A legnagyobb kihívás az, hogy annyi energiát és időt fektessek a munkámba, amennyit az megkövetel, és közben megtaláljam az egyensúlyt a családommal eltöltött idő tekintetében is. A család és a munka a két legfontosabb tényező az életemben. Talán éppen ezért oly nehéz szolgálni a hazámat, a légierőt az elvárásoknak megfelelően, úgy, hogy közben a családomra is maradjon időm.

– Mely terület, milyen kérdések gyakorolják a legnagyobb, legmeghatározóbb hatást a munkájára?

– Egyértelműen a gazdasági terület, a pénzügyi megszorítások, amelyekkel itt Európában találkozom. Nagyon nagy kihívásnak érzem a mostani helyzetet. Elég, ha csak a Szíriában, Afganisztánban, valamint a világ más válságövezeteiben zajló folyamatokra gondolok. Számos ország a válságra való tekintettel visszamond vagy nem tölt fel bizonyos beosztásokat, így hatalmas kihívás megfelelő színvonalon

végrehajtani a feladatokat. A katonák nagyon keményen dolgoznak azért, hogy a parancsnokság megfeleljen a nemzetközi elvárásoknak. A pénzügyi kérdések nagy hatással vannak a NATO-ra és a szövetség jövőbeni szerepvállalására is.

– Melyek a jövőbeni tervei?

– Nyolc hónap múlva visszatérek az Egyesült Királyságba és befejeződik a katonai szolgálatom; megpróbálom a civil életben megtalálni a helyem. Új kihívások előtt állok, új karrier építése vár rám. Még nem tudom, hol és hogyan folytatom, talán a logisztika érdekel a legjobban, hiszen a világ számos pontján dolgoztam katonaként e területen. A civil életben való elhelyezkedés, beilleszkedés nagyobb kihívás számomra, mint a munka maga.

– Meséljen a családjáról! Már többször említette, milyen fontos szerepet játszik az életében a család.

– Szandrával, a feleségemmel 1978-ban, Skóciában ismerkedtem meg, kicsivel az előtt, hogy csatlakoztam a Brit Királyi Légierőhöz. 1982-ben házasodtunk össze, rá egy évre született a nagyobbik fiam, 1992-ben a kisebbik. A világ számos pontján teljesítettem szolgálatot Ausztráliától Hongkongon át Hawaiiig. Mindkét fiú velem, velünk volt a szolgálatom során a világ legkülönbözőbb pontjain, és mindkettő élvezte a változatosságot. A kisebbik fiam jövőre befejezi az egyetemét, és talán a sok utazásnak köszönhetően diplomáciai pályán akar elhelyezkedni, a Külügyminisztériumban vagy valamelyik nagykövetségen. Visszagondolva az eltelt évtizedekre, kihívás volt így felnevelni, taníttatni a gyerekeket (mindkettő egyetemre jár). Megkönnyítette a helyzetet, hogy a feleségem a legjobb anyaként mindent megtett, hogy sikeres és boldog család legyünk. Nélküle nem sikerült volna. Nagyon büszke vagyok rájuk, különösen, hogy augusztusra várjuk az első unokánkat.

– Mint a Szövetséges Légierő Parancsnokság vezénylőzászlósa, nyil-

A brit vendég az interjú készítőjével

vánvalóan kevés szabadidővel rendelkezik. Hogyan tolerálja ezt a családjá?

– Megpróbálunk minél több dolgot együtt csinálni. A nagyobbik fiam és én nagy focirajongók vagyunk, a kedvenc csapatunk a Glasgow Celtic, a kisebbik fiam zenerajongó, a feleségem imád kirándulni, új helyeket, városokat, nevezetességeket megismerni. Sokat járunk együtt futballmeccsre, koncertekre és természetesen gyakran kirándulunk.

– Van hobbija, ami segít a munka utáni regenerálódásban?

– Fiatalabb korban sokat futballoztam és vízilabdáztam. Sajnos a focit 32 évesen, a vízilabdát 38 évesen abbahagytam, bár utána még ez utóbbi sportágban edzősködtem egy rövid ideig. Mostanában, ha időm engedi futok, edzőterembe járok és természetesen annyi futball- és vízilabda-mérkőzést nézek, amennyire csak lehetőségem van.

– Mit üzen a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak?

– Mindenekelőtt szeretném elmondani, hogy nagyon nagy megtiszteltetés számomra a magyarországi meghívás. Érdekes volt látni, hogy a magyar vezénylőzászlósi rendszer fiatal kora ellenére is mennyire jól működik, a rangidős altisztek milyen jól tudnak együtt dolgozni a parancsnokaikkal. Arra bátorítok mindenkit, hogy segítse, támogassa a munkájukat, hiszen sikereket csak egy csapatként, közös erővel érhetünk el.

– Végezetül, milyen meghatározó élményt őriz meg Magyarzágról?

– Megnéztük az Országházat, a palotaőrséget, a Dunát. Egyszerűen lenyűgöző. A másik dolog, amit magammal viszek, az a magyar rangidős altisztekkel való találkozás emléke, és a barátságuk, amellyel megtiszteltek.

Tigyi István törzszászlós

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar
A kiadásért felel:
Dr. Orosz Zoltán altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:
Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:
Balog Sándor törzszászlós
Berek Zsolt törzszászlós
Bogya Sándor törzszászlós
Dr. Murinkó Attila mk. alezredes
Négyesi Tibor főtörzszászlós
Papp András törzszászlós
Tigyi István törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a
HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs
Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt
Felelősségű Társaság

Felelős vezető:
Dr. Bozsonyi Károly ügyvezető
Kiadói főszerkesztő: Zsalakó István
Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán
Korrektor: Eszes Boldizsár
Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin
Arculatterv: Szabó Bettina
Címlapterv, poszter: Dani Márton

Szerkesztőségi titkár: Solti Gabriella
A szerkesztőség címe:
1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon: 272-02, 459-5355,
fax: 459-5354
e-mail cím: altiszti@hm.gov.hu
kisszoltan@armedia.hu

A nyomtatás a kft. saját nyomdájában készült.

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál digitális könyvtárában és a www.parbeszed.hm.gov.hu portálon

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA)

A lapban megjelenő közlemények tartalma nem feltétlenül esik egybe a Honvéd Vezérkar adott kérdésben kialakított álláspontjával. Ettől függetlenül helyt adunk a témában megjelenő más szakmai nézőpontoknak is, amennyiben azok a megoldás irányába hatnak.

ALTISZTEK FELKÉSZÍTÉSE AZ MH 5. BOCSKAI ISTVÁN LÖVÉSZDANDÁRNÁL (2.)

A dandárparancsnok parancsának megfelelően – a dandár kidolgozásában összeállított raj- és szakaszszintű harcszabályzat alapján – hajtják végre a dandárnál a rajparancsnoki beosztásban szolgáló rajparancsnoki és rajparancsnok-helyettesi állomány felkészítését. Célja, hogy a fentebb jelzett állománycsoport tagjai rendelkezzenek a beosztásuk ellátásához szükséges alapvető harcászati ismeretekkel is.

A dandár kiképzési főnöksége a dandár vezénylőzászlóssal együttműködve három ütemben tervezte meg ennek megfelelően a központi felkészítő foglalkozásokat. Az I. ütemben az alegységektől kijelölt 23 fős oktatói állomány elméleti felkészítése történt meg Debrecenben a 39. lövészászlóalj állományából kijelölt oktatói csoport támogatásával. A cél az volt, hogy az alegységektől delegált katonák szakmailag és módszertanilag is egyaránt felkészültek legyenek a harcszabályzat hatékony oktatására. A felkészítést a dandár vezénylőzászlós koordinálta, felügyelte. A felkészítés során a raj és szakasz harcszabályzat alábbi fejezetei lettek feldolgozva: általános rendelkezések, csapatmozgások, nyugvás és nyugvásbiztosítás, védelem, késleltetés, támadás, harc beépített területen, harcbiztosítás, a szakasz- és rajparancsnokok feladatai a tűztámogatásban, a logisztikai támogatás rendszere, NATO-jelek, raj tűzvázlata, szakasz támpontvázlata. Az oktatói állomány felkészítése vizsgával zárult, amelyen tesztalapos felmérés keretében adtak visszajelzést tudásukról.

A II. ütemben az alegységek rajparancsnoki állományának elméleti felkészítésére került sor; a feladatot a 39. lövészászlóalj állománya által felkészített oktatói állomány hajtotta végre. A felkészítést továbbra is a dandár vezénylőzászlós koordinálta, felügyelte. A felkészítés során az I. ütemben feldolgozott fejezeteket oktatták, a korábbinál bővebb magyarázattal. Az elméleti felkészítés tesztalapos vizsgával zárult; összesen 141 fő töltött ki tesztlapot.

A III. ütemben a hajdúhadházi gyakorlótéren, gyakorlati módszertani foglalkozás keretében a 39. lövészászlóalj kijelölt állománya raj összekovácsolási foglalkozásokon szilárdította meg a rajparancsnoki állomány harcászati ismereteit. Itt az elméleti felkészülésen oktatott kérdéseket három fő oktatási témakörben dolgozták fel:

- *Körletfoglalás. Raj tevékenysége a körletben:*

A körlet felderítése és elfoglalása (a terepkutató raj körlethez való megérkezésétől a raj és a terepkutató harcjármű körletben való elhelyezéséig és a biztosítás felvételéig);

Tevékenység a körletben (terepkutató raj körletben való elhelyezé-

se, a biztosítás felvétele, álcázás és a nyomeltakarítás végrehajtása);

BTR-80 harcjármű „Harchoz”- „Harctól” normagyakorlatának végrehajtása.

- *Raj menetbiztosításban:*

A terepkutató raj tevékenysége kis erejű ellenséggel való találkozáskor;

A terepkutató raj tevékenysége nagy erejű ellenséggel való találkozáskor;

A terepkutató raj tevékenysége rövid pihenő során.

- *Raj tevékenysége támadásban:*

Raj támadásban (I. fázisban a feladat vétele, a raj megindulása, szétbontakozás, a műszakizár-rendszeren létesített átjárón való áthaladás és nyitódás végrehajtása);

Raj támadásban (II. fázisban a roham végrehajtásától a raj harcjárműre való szállásáig);

A raj újjászerveződése, majd kedvező terepszakasz az ellenség ellenlökésének elhárítása (a raj harcjárműre szállásától az ellenség ellenlökésének elhárításáig).

2013. januárban – az előző években megszerzett ismeretanyagra építve – tovább folytatódott a raj-

A kijelölt állomány gyakorlati módszertani foglalkozáson a hajdúhadházi gyakorlótéren

A felkészítési folyamat végén érezhetően gyarapodott a részt vevő katonák harcászati ismerete és az önbizalma

parancsnoki állomány szakmai-ságának elmélyítése. A kéthetes felkészítés célja az volt, hogy az MH ZHCS-II állományába beosztott rajparancsnoki, valamint rajparancsnok-helyettesi állomány egységesen legyen felkészítve a CREVAL-ellenőrzés eredményes végrehajtására, valamint hogy egységesítve legyen a parancsnoki állományra vonatkozó ismeretanyag. Az első héten Debrecenben tanteremben oktatták az elméleti anyagot. A második héten a hajdúhadházi gyakorlótéren gyakorlati foglalkozások keretében, harcászati körülmények között dolgozták fel az előírt témaköröket a résztvevők a 39. lövészászlóalj század vezénylőzászlósainak és a szakaszok altisztjeinek koordinálásával.

A megtartott felkészítések és a levezetett foglalkozások a következő témákat foglalták magukba: a harc szabályai beépített területen; az összefegyvernemi harc alapjainak elsajátítása; a tüzelés, tűzhelyesbítés szabályai; JTAC, PR, ECAS, HELEVAC végrehajtása, azok szabályai; a bázisvonalas irányzás fogásai; a rajparancsnok és rajparancsnok-helyettes tevékenysége menetben, menetbiztosításban, körletben, támadásban és védelemben; a szabályos tereptájékoztató megtartásának pontjai.

A kéthetes felkészítés végén a hajdúhadházi gyakorlótéren meg-

tartott elméleti és gyakorlati vizsga keretében adtak számot az elsajátított tudásanyagról a résztvevők. A vizsgaeredmények és a visszajelzések alapján megállapítható, hogy a rajparancsnoki állomány felkészítési folyamata elérte a célját, mert érezhetően gyarapodott a résztvevő katonák harcászati ismerete és az önbizalma.

Összességében megállapítható, hogy az eddig végrehajtott *altishti fejlesztő foglalkozások (AFF)*, a *kiképzést vezető oktató-módszertani felkészítése (KVOF)*, valamint az *összevont dandárszintű foglalkozások* tovább fokozták a rajparancsnoki és rajparancsnok-helyettesi állomány szakmai felkészültségét. A foglalkozások megszervezését, felügyeletét, esetenként azok megtartását a 39. lövészászlóalj vezénylőzászlósai kiemelt feladatként kezelték, illetve jelenleg is kezelik. Sikeresen vették az állománykategória-váltást a legénységi állományból altishti állománykategóriába 2012-ben előmozgatott szakaszvezetők, hiszen rövid idő alatt tudtak azonosulni a rajparancsnok-helyettesi beosztással járó követelményekkel. Reméljük, hogy a végrehajtott elméleti és gyakorlati felkészítéseken megszerzett és egységesített tudásanyag hozzájárul majd a további alegységkötelékben történő felkészüléshez, valamint a CREVAL-ellenőrzés sikeres végrehajtásához.

Papp András törzszászlós

A Zrínyi Kiadó újdonsága

Dévényi Veronika
Forgószárnyalás –
„A vasnak a levegőben
a helye”

magyar/angol
214 oldal, több száz kép
ragasztóköttött; 224x240 mm
500 Ft

Az ember először hőlégballonnal emelkedett sikeresen a levegőbe, 1783-ban. A ballonrepülés, majd a vitorlázórepülés korszaka után, 1903-tól kezdetét vette az ember géprepülése. A helikopterek színre lépésével új lehetőségek nyíltak. A függőleges fel- és leszállás képességének köszönhetően a futár- és összekötő feladatokat s a sebesültszállítást olyan helyeken is meg lehetett oldani, ahol nem volt kiépített repülőtér.

A katonai helikoptereink sok esetben az utolsó lehetőséget jelentik katasztrófa-helyzetek mentési munkálataiban, árvíznél, tűzoltásnál, ipari, közlekedési és természeti katasztrófa-knál. Fő feladataik egyike a bajba jutott légi járművek felkutatása és a túlélők mentése.

A nemzetközi békeműveletekben katonáink számíthatnak forgószárnyasainkra, mint ahogy ez történt a Magyar Műszaki Kontingens híd-helyreállítási munkái során a boszniai IFOR/SFOR-műveletekben is. A NATO-vezetésű afganisztáni műveletek során az ISAF-erők részeként helikoptereseink légi tanácsadó csoporttal és légikiképzést támogató csoporttal is aktív résztvevői az afgán légierő képességei kialakításának.

A MASASMA, VAGYIS AZ ÖSSZHADERŐNEMI VEZETŐ ALTISZTI TANFOLYAM

Újabb mérföldkövéhez érkezett a magyar altisztképzés, amikor az év elején a Honvéd Vezérkar főnöke jóváhagyta az *összhaderőnemi vezető altiszti tanfolyam* programját. Az elmúlt 13 évben új minőségben testesült meg az altisztképzés nagy és gazdag hagyománya. A '90-es évek végétől a korábbi szerteágazó – a tanfolyami rendszert és a középiskolákat is magába foglaló – kiképzési és iskolarendszer egy új fejezete nyílt meg. Ennek az új fejezetnek, amely hasonlatos egy boltívhez, került helyére a záróköve, összekapcsolva az iskolai pillért a tanfolyami pillérrel. Ez a zárókövő hivatott arra, hogy a szakmai professziót és a vezetői képességeket olyan magasabb minőségben szintetizálja, hogy a tanfolyamot végzettek tudásuk és tapasztalatuk birtokában egységek, törzsek és parancsnokságok rangidős altiszti beosztásaiban képesek legyenek a vezetőkkel partneri viszonyban, a rájuk bízott felelősséggel altiszt és legénységi beosztottakat motiválni, kiképezni és róluk felelősen gondoskodni.

Rangidős altiszteket írok, mivel hiszem, hogy nem csak a vezénylőzászlósok az egyedüli letéteményesei ennek a komplex, több lábon álló vezetési struktúrának. A Honvéd Altiszti Folyóirat hasábjain az elmúlt 12 évben számos alkalommal publikáltak kollégáim, akik voltak olyan szerencsések és kiérdemelték, hogy más országok haderejében szerezhettek iskolai végzettséget, vehettek részt vezetői vagy szakmai felkészítésen. Jómagam 2004–2005-ben végeztem el az Amerikai Egyesült Államok szárazföldi haderejének vezénylőzászlósi akadémiáját. Magam is azon szerencsések közé tartozhatom, akiket a rangidős altiszti beosztásba a kezdetek kezdetén neveztek ki. Tanulmányaim és a későbbi tanfolyamok, külföldi látogatások, tapasztalatcserék, illetve külhoni szolgálatom alatt megerősödött abbéli meggyőződés, hogy nem csak a vezénylőzászlósok az egye-

Fontos, hogy a tanfolyam egységes szintre hozza az altisztek harcászati, kiképzési, vezetési és törzsmunkához kapcsolódó ismereteit

düli letéteményesei a jól funkcionáló altiszti támogató csatornának. Azok a zászlósok és törzszászlósok, akik szakmájuk, fegyvernemük vagy egyes területek szakavatott irányítói, szervezői, gazdálkodói, kitüntetettnek kell hogy érezzék magukat, hiszen büszkén és elhivatottan járulnak hozzá a Magyar Honvédség sikeres működéséhez.

Minden képzés valamilyen alpra támaszkodik, építkezik. Az MH Altiszti Akadémia zászlósképzései már több mint 10 esztendő múltra tekintenek vissza. Az elmúlt évtized döntően sikertörténetek sorozata. Bátran állítom, és ebben személyes tapasztalatom is megerősít, hogy a végzettek minden területen rendszerezett, alapos tudással kerülnek ki a tanfolyamokról. Már a bemenetnél olyan minőségű ismeret és tapasztalatot hoznak magukkal, amely a tanári kart arra ösztönzi, hogy erőfeszítéseit döntően az ismeretösszegzésre, illetve az egyének számára kisebb mélységben ismert területek, rendszerek működésének megvilágítására fókuszálja. Szívet melengető érzés, amikor a harcolók és a támogatók a 3. hónap végére olyan közös nyel-

ven beszélnek az összhaderőnemi és béketámogató műveletek területén, hogy az bármelyik nemzetközi törzsben megállja a helyét.

Mindenképpen meg kell említenem, hogy az elmúlt évtized nem telt el viharok nélkül. A haderő belső dinamikája, illetve az első generációs rangidős altisztek kiválása sok-sok év tapasztalatát vitte magával. Számításaim szerint napjainkban éljük a 2. és a 3. generáció váltását. De nincs okunk elkeseredésre, mivel az újonnan kinevezett rangidős altisztek tapasztalatukban és életkorukban is lassan a helyükre kerülnek. Törvényszerűnek tartom, hogy legalább 15-20 év szakmai, vezetői ismeretet kell ahhoz felhalmozni, hogy egy szakterületet a katoná ne csak átlásson, de a döntések és a tények következményeit is képes legyen prognosztizálni, azokra felkészülten reagálni. Fontos, hogy az ismeret mellett legyen ott az emberi kvalitás, amely a reá bízott fiatalabb generációkat mentorként segíti végig a szakmai fejlődés lépcsőfokain. Hiszem, hogy a 40-es évek elejénél korábban nem szerencsés ezt a szerepet betölteni; az élettapasztalat és a család iránti fe-

lelősség azok a tényezők, amelyek megalapozzák a felelős döntéseket.

A TANFOLYAM TEMATIKÁJA, JELLEMZŐI

A képzés programjának összeállításakor a kompetencia alapú megközelítést választottuk. A kor követelményeihez igazodó, az élet-hosszig tartó tanulás gyakorlati és alkalmazott tudományos elveire alapoztunk. A tanfolyam fókuszpontjában a katona áll, míg a korábbi paradigmát meghaladva a tananyag csak eszköze a személyes, a társas és az egyén által használt módszerkompetencia-készlet megerősítésének. Kompetenciákat említve meg kell jegyezni, hogy a komplex, számos összetevőből álló képességegyüttesek között a katonai hivatás három fő elemre fókuszál: tapasztalat, a személyes és szervezeti attitűd, valamint az önképzés, önművelés belső igénye.

Fontos a személyes jellemvonások megerősítése, oly módon, hogy a résztvevőben tudatosuljon ezek fontossága és a köztük lévő összhang megléte. Személyében képviselje és mutassa példaként, illetve nevelje beosztottait a következőkre: elhivatottság, elkötelezettség; fejlődőképesség, önfelkészítés; döntésképesség; szervezőkészség és rugalmasság.

A szervezetek és a személyek vezetésében megtalálni azokat a társas kapcsolatokat befolyásoló eszközöket, amelyek a hatékonyságon

alapulnak, és amelyek a bajtársias és egymás munkáját megbecsülő közösségek kiépítését segítik elő. Ezek a következők:

Együttműködés

- Kapcsolatteremtő készség
- Interperszonális rugalmasság
- Kezdeményezőkézség
- Meggyőzőkézség
- Konszenzuskészség
- Empatikus készség
- Motiválókészség
- Visszacsatolási készség

Kommunikáció

- Tömör fogalmazás készsége
- Kommunikációs rugalmasság
- Prezentációs készség

Konfliktuskezelés

- Konfliktusmegoldó képesség

A cél a résztvevők felvértezése a vezetői képességek gyakorlatias és legeredményesebb módszereivel, eszközeivel, valamint azok hatékonyan alkalmazására az egymással és a más szervezetekkel való együttműködés során. Ezek a képességek az alábbiak:

Gondolkodás

- Áttekintőképesség
- Kreativitás, ötletgazdagság
- Ismeretek helyén való alkalmazása
- Következtetési képesség

Problémamegoldás

- Tervezés
- Értékelés
- Helyzetfelismerés

Munkamódszer

- Rendszerekben való gondolkodás
- Módszeres munkavégzés
- Gyakorlatias feladatértelmezés

A tanfolyam alapvetően a zászlósi képzés, azon belül a hadművellet, a kiképzés és a vezénylőzászlós szakirányokon oktató ismeretekre épül, azok egyenes ági folytatása. A 3 és fél hónapos, alapvetően 5 tananyagegységre osztott kurzus egy alapozó fázissal kezdődik. Ennek a résznek az alapvető funkciója, hogy felfrissítse, egyes esetekben pótolja a zászlósképzés azon moduljait, melyeket a hallgatók az elmúlt években elsajátítottak, az első 1-1,5 héten egységes szintre hozza harcászati, kiképzési, katonai vezetési és a törzsmunkához kapcsolódó ismereteiket. Ezen „bemelegítés” után kezdődik a tanfolyam érdemi része.

A felnőttek képzésének van néhány megkerülhetetlen sajátossága, amelyeket már a tervezési szakaszban szükséges volt figyelembe venni. A fent említett tapasztalati szinten és életkorban a katonák önállósága és autonómiaigénye munkaköri követelmény, nem célszerű szigorú, klasszikus iskolai szabályok közé kényszeríteni. A tanfolyam ideje alatt az osztály mindennapi működésének kereteit maga szabja meg. Az egyetlen kritérium, hogy ésszerű korlátok között a napi tananyag oktatása zavartalanul folyjék. A tanulócsoporthoz mindenkinek önkéntesen vállalt funkciója van: a tapasztalatfeldolgozó felelős a tananyaggal és az oktatókkal kapcsolatos visszajelzések gyűjtéséért és dokumentálásáért felel; a kapcsolati felelős tartja kezében az osztály intézményen kívüli megjelenéseit, a tanulmányutak megszervezését és a médiakapcsolatokat; a belső kapcsolati felelős intézi a Altiszti Akadémia felé szükséges kommunikációt, adminisztrációt; a szociális felelős szervezi, rendezi az osztály közösségi életét, és gondoskodik a jó hangulatról; az ellátó legfőbb feladata a mindennapi koffeinszint fenntartása; az IT-támogató funkció kiterjed a tanfolyam teljes dokumentumának összeállítására.

Kiképzési foglalkozáson

A fent említett feladatok többségében egynél több személyt érintenek, mindamellett, hogy beleszámít a végzett munka minősége a végértékelésbe is. Az első valóban új tananyagegység az alapozó képzés 4 fő tananyageleme lesz: Katonapszichológia; Humányszolgáltatások; Hadtörténelem és Társadalmi kapcsolatok.

Ezek a tárgyak ilyen formában nem szerepeltek még a magyar altisztképzésben. Természetesen nem számítanak újdonságnak létezésükkel, de az elméleti és gyakorlati képzés aránya mindenképpen rendhagyó. Szándékunk, hogy az önismeret és az ehhez kapcsolódó vezetői kommunikációs eszköztár megújult energiát szabadítsanak fel a hallgatóságban. Az emberi dimenziókat erősítendő a második egység a honvédség (mint szervezet) egyénre irányuló szolgáltatásairól (mint erőttöbbszörözőről – force multiplier) szól.

A hadtörténelem, az elődök tevékenységének és eszközeinek megismerése nemcsak ebben a részben, de az egész tanfolyam idején hangsúlyos szerepet játszik. Csakúgy, mint a társadalmi kapcsolatok rendszerének feltárása. Itt kell említést tenni arról a kezdeményezésről, hogy a kurzus ideje alatt a hallgatók önkéntességi alapon, segítenek az Altishti Akadémia egy olyan projektjében, ahol a honvédség társadalmi felelősségvállalása hangsúlyozottan kap szerepet. A második nagy tananyagegység a szervezeti magatartás és a vezetéselmélet tudományterületein kínál iránymutatást. A tanfolyamrész fő célkitűzése, hogy a legújabb kori tudományos eredményekhez igazodva, a gyakorlatban működő és az üzleti életben is preferált szervezeti és hatékonyságnövelő módszereket, technikákat ismertessünk meg a hallgatósággal. Fontos szerep hárul a mindennapokban az altishti támogató csatornára. Ez a formálisan létező, szabályzatban

rögzített, ám működésében mégis informális jegyeket mutató kommunikációs és döntéstámogató, segítő alrendszer még 10 év működés után is méltatlanul elhallgatott, bár sok esetben irigyelt entitás. Szeretnénk a felsorolt jellemzők közül a legjobb megoldással kecsegtető intézményesíteni és elterjeszteni a szervezet minden szegletében. A tananyagegység két fontos eleméről, a parancsnoklás működéséről és az erőforrásokkal való gazdálkodás fontosságáról döntő részben külső előadások során szerezhethet ismereteket a hallgatóság.

A harmadik fázis a kommunikáció elmélete és gyakorlata címet kapta. Fő célkitűzése, hogy a hallgatók megismerjék a szervezetek belső és a szervezetek egymás közötti hatékony interakciói működésének aspektusait és technikáit. Fontos szerepet szánunk azoknak a vendégelőadóknak, akik akár alapismereti vagy technikai támogató közreműködésükkel segíthetik a rangidős altiszteket. Említést érdemel a tanfolyam ismeretanyagába bekerült adminisztratív támogató szervezetek működésének és a honvédelem rendszerében betöltött szerepének mélyebb megismerése.

MÉRNI AZ EREDMÉNYT

A vizsgázó az írásbeli vizsgarészen egy önálló kutatáson alapuló, 15-20 oldalas tanulmányt készít. Az írásmű témáját a vizsga időpontja előtt legalább 30 nappal a vizsgázó választja meg, melynek illeszkednie kell a tanfolyam tananyagához, annak témáját és vázlatát a tanfolyam vezetőjével előzetesen írásban közli. A vizsgát megelőző időszakban korlátlan számú konzultációra van lehetőség. Minimum a vizsgázók számának megfelelő mennyiségű tételből történő tételhúzással és a tételre való válaszadással vizsgáznak a hallgatók. Egy tételt kettő altételből kell összeállítani. Az első altételnek 50%-ban vezetéselméleti tananyagegységből, 50%-ban általános tananyagegységből kell kérdést tartalmaznia. A második altételnek hadműveleti tananyagegységből kell kérdést tartalmaznia. Az írásbeli vizsgarész feladatának prezentációja zárja a tanfolyam

beszámoltató részét. Ez egy bemutatónak (minimum 15 perces előadás), ahol a dolgozat főbb gondolatainak, megállapításainak ismertetése, illetve a vizsgabizottság kérdéseinek megválaszolása a feladat.

A végértékelés szempontrendszer komplex, ennek egyik fő célja, hogy ne csak egy végosztályzatban testesüljön meg az elvégzett munka sikeressége, de az egyén is átfogó képet kapjon saját hozzáadott munkájáról, személyes értékéről. Az utolsó fázis a klasszikus katonai műveleti és kiképzési ismereteket hivatott elmélyíteni. A műveletitől a stratégiai szintig szeretnénk megismertetni a tervezés, végrehajtás, értékelés és visszacsatolás értékciklusát. Minden részben naprakész és hiteles módon kívánjuk megismertetni a politikai, katonai és költségvetési tényezőkkal és azok egyensúlyával a hallgatóságot. A legnagyobb hangsúlyt az információs dominanciára és annak megszerzési és megtartási stratégiájára kívánjuk helyezni.

Sok más célkitűzésünk között fontos megemlíteni a tanulmányutak szerepét. Egy jól időzített, hiteles és (mondanivalójában) tartalmas kirándulás új lendületet adhat egy tanulóközösség motivációjának, kiköknök a hétköznapi tapasztalásból, oktatóknak, hallgatóknak egyaránt kapcsolódás. Az oktatói csapat összeállításánál elsődleges szempont volt a releváns szakmai tapasztalat és az iskolai végzettség. A Magyar Honvédség vezénylőzászlósa azokat a kollégákat kérte fel, akik az adott területen iskolai, tanfolyami végzettséggel és nemzetközi tapasztalattal egyaránt rendelkeznek. Nem utolsósorban kiemelten fontosnak tartotta, hogy az Egyesült Államok Altishti Akadémiáján (USASMA) végzetek domináns szerepet játsszanak a tanfolyam során, mivel a magyar katonák csak egy szűk rétege szerencsétlenné vált eddig abban a kegyben, hogy egy évet tanulhatott az Egyesült Államok hadereje neves oktatási intézményében. Nem elhanyagolható azok száma sem, akik főiskolai diplomát szereztek az adott tudományterületen.

Kalamár Dezső főtörzszászlós

ALTISZTAVATÁS 2013

Az idei altisztavató mindenképpen más volt, mint az eddigiek. A megállapítás oka, hogy a július 27-én, Székesfehérváron megrendezett ünnepségen nem avattak nappali tagozaton végzett altiszteket. Az előjárói döntésnek megfelelően 2012 szeptemberétől az nappali tagozatos altisztképzésben áttértünk a kétéves időtartamra, ezért nappali tagozaton legközelebb 2014-ben bocsátunk ki altiszteket. A most felavatott állomány (81 fő) tanfolyamrendszerű képzésen vett részt.

A tanfolyamokat összesen 90 fő kezdte meg, ebből a képzés alatt hárman kiváltak. A lemorzsolódás oka a három fő esetén: tartós betegség, gyermekáldás miatt nem tudta folytatni a tanfolyamot, valamint egy főnek tisztai beosztást ajánlottak fel. Az avatandó létszámhoz még hozzájön 9 fő, akiknek elfogadták a szakmai végzettségét, így nekik

csak az altisztai alaptanfolyamot kellett elvégezni.

A 2012/2013. tanévben lövész, műszaki, tüzér, felderítő, ügyvitel, hadtáp, szállítás-közlekedés, katonai rendész szakokon indult képzés. A hallgatók nemcsak az iskolapadban vagy a gyakorlótereken tettek eleget a kötelezettségeiknek, hanem az árvíz elleni védekezésben is kiemelkedő helytállást tanúsítottak. Az altisztjelöltek az első altisztai beosztásukat a tanfolyamra vezénylő katonai szervezetnél fogják ellátni.

A poszter felső részén található első kisképen *Pekola Tamás őrmester* látható *Kriston István főtörzszászlós* társaságában. *Pekola őrmester* az MH 5. Bocsikai István Lövészdandár 24. Bornemissza Gergely Felderítő Zászlóaljában szolgál a mélyszégi felderítőcsoport parancsnokhelyetteseként. Az alaptanfolyamon kiemelkedően teljesített, megszerzett

katonai tudásával és emberségességével folyamatosan segítette a nem harcoló beosztásból érkező társait. Megbízható, az oktatók munkáját nagyban segítő, tanulni akaró és tanulni képes hallgató volt. Teljesítményének köszönhetően ő kapta 2013-ban a *Kéri Kálmán vezérezredes*-ről elnevezett altisztai dísztört.

A két középső képen látható az altisztai eskü szövegét mondó *Gerle Zolt őrmester*. *Gerle őrmester* az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár, Nemzeti Honvéd Díszegység, 32. Díszzászlóalj állományában szolgál díszelgő rajparancsnok-helyettes beosztásban. Az alaptanfolyamon kiegyensúlyozottan teljesített. Az új közegbe gyorsan beilleszkedett, társaival jó kapcsolatot alakított ki. Alakias, fegyelmezett fellépésével példát mutatott társainak.

Négyesi Tibor főtörzszászlós

Fotó:

A poszter fotóit Duruczné Téglás Dóra főhadnagy készítette

Bernád Dénes
Magó Károly
Punka György

A ÚJDONSÁGA

A NEMZET SZÁRNYAI

A magyar katonai repülés évszázados története

A pilóták, az égen szálló szuperhősök a mindennapok embereivé lettek, és mégis megmaradtak a vágyva vágyott távoli kékség jelképeinek. Tudjuk, hogy a hangnál sebesebben száguldó gépekkel egy immár több mint hatvan esztendeje békében élő országot őriznek. Látjuk, hogy ott vannak mindenütt, ahol segíteni kell a természeti katasztrófák áldozatainak, az ellenséges indulatok közt békét teremteni kívánó, józanul gondolkodó országoknak, a humanitárius segítséget váróknak. Büszkék vagyunk, amikor repülőtudásuk előtt fejet hajtanak a legkiválóbb szakemberek és bajtársak. Egy egész világ ismeri a magyar repülőket.

Ez a könyv a köszönet könyve. Tiszteletadás a hajdanvolt és a mai mindennapok magyar katonai repülő embereinek. Három olyan szerző írta, akik közül egyik sem volt harci pilóta, csak a kék égbe vágyó kisgyerek. Olyan szemmel látják a repülőket, ahogyan az olvasók többsége, de éppen ezért azt is észreveszik, amit a repülők talán maguk sem. A gépek mellett, a gépekben – az embert. A repülők sorsában egy ország sorsát. A pilóták szélesre tárt sasszárnyaiban egy nemzet örökké vágyott, oly sokszor megcsonkított szárnyait.

magyar/angol
260 oldal, 360 képpel
keménytáblás, DVD-melléklettel, poszterrel
242×280 mm
7000 Ft

Altisztavatás, 2013

A PARANCSNOK TÁMOGATÁSA LOJALITÁST IGÉNYEL A RANGIDŐS ALTISZTTÓL

Ha létezik a Magyar Honvédség hadrendjében olyan katonai szervezet, ahová nagyon nem szívesen megy az ember, ám ha menni kell, az ott szolgálatot teljesítőknél jobb kezekbe nem is kerülhetnénk, akkor ez az MH Egészségügyi Központ. A szervezet vezénylőzászlósa Bogyá Sándor törzszászlós.

– Békés megye északi részéről, Dévaványáról származom – kezdi a bemutatkozást Sándor –, 1978. október 3-án születtem Szeghalmon. Dévaványán jártam ki „mindent”, a bölcsődétől az általános iskoláig. Elsőnek az általános iskolában találok a honvédséggel. A szülőhelyemen ugyan nem volt laktanya, ám egy nyugállományú vadászpilóta (Tomori Pál) jött hozzánk technikát tanítani. Az ő hatására jelentkeztünk többen is a szegedi „Katkóba”. Az általános iskola után Szegedre, a Damjanich János Honvéd Gimnáziumba nyertem felvételt, aminek az elvégzése után Szentendrére, tüzér szakra jelentkeztem, mert az osztályfőnököm, Visnyovszki István százados tüzér volt, és sokat mesélt a szakmáról, ami megtetszett.

Sándor felmenői között őt megelőzőleg nem volt hivatásos katona. Szülei nem beszéltek le a pályáról, hagyták, hogy egyedül döntsön. A döntés elfogadottságát jól jelzi, hogy Sándor öccse szintén a katonai pályát választotta. Korábban Hódmezővásárhelyen szolgált, jelenleg Szentendrén teljesít szolgálatot lövész beosztásban.

Bogyá törzszászlóst 1999-ben avatták őrmesterré. 2001-ben a Pécsi Tudományegyetem műszaki szakoktató katonai szakirányára nyert felvételt; tanulmányait 2004-ben fejezte be. 2002-ben lett törzsořmester, 2005-ben már főtörzsořmester, míg 2010-ben igazi „bakugás” kezdődött Sándor katonai karrierjében. Ebben az évben zászlóssá, majd a következő esztendőben törzszászlóssá léptették elő.

– Első beosztásom a Szentendrei Katonai Szakképző Iskola és Kollégium állományában tüzér kiképző tiszthelyettes volt, utána

pedig szakoktató lettem ugyanott, habár az alakulat neve sokszor változott. 2008-ban lettem megbízott vezénylőzászlós az MH Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskolán, 2011-ben ki is neveztek a beosztásba. 2012-ben az MH Honvédkórház vezénylőzászlósi beosztásába kerültem.

Sándor a 2000-es évek elején egy szakmai konferencián találkozott az Európában állomásozó amerikai erők vezénylőzászlósával, aki a tábornokával együtt tartott előadást. Minden jelen lévő altisztre nagy hatást tett, hogy lám, milyen elismert lehet egy altiszt. Ez ösztönzőleg hatott Sándor további karrierterveire.

– Meghatározó élmény volt Warrant Officer Sloannal, a British Military Advisory Training Team vezénylőzászlósával való 2005-ös megismerkedésem is, aki ízig-vérig motiváló és követelménytámasztó katona volt. Természetesen a Magyar Honvédségben szolgáló vezénylőzászlósokkal már korábban is kapcsolatba kerültem, így Bogdán Tibor törzszászlóssal, aki akkor a százazföldi haderőnem vezénylőzászlósa volt, Sashalmi Zoltán törzszászlóssal, aki később az MH Altizti Akadémia vezénylője lett. Szerintem ők is megállnak a helyüket akár az amerikai hadseregben is.

2007 fontos mérföldkő volt Sándor katonai pályafutásában. Az egyik nap hívatta az MH Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskola parancsnoka, dr. Kovács Tibor

mk. ezredes, és közölte vele, hogy megbízza a vezénylőzászlósi teendők ellátásával. Ekkor szakoktató beosztást töltött be. Hogy miért éppen rá esett a parancsnok választása, ma sem tudja pontosan. Igaz, a döntés előtt részt vett egy szociometriai felmérésben, lehet, hogy akkor győzte meg a parancsnokot az alkalmasságáról. 2012-ben újabb váltás következett, az MH Egészségügyi Központ vezénylője lett. Létszámban jóval nagyobb alakulathoz került, így a munkája is több lett.

Bogyá törzszászlós jó emlékeket őriz eddigi parancsnokairól, akik mellett vezénylőzászlósként szolgált.

– Szerencsémre valamennyi parancsnokom – dr. Kovács ezredes úr, Korcsog alezredes úr, dr. Schandl dandártábornok úr és Szabó dandártábornok úr – nyitott és feladattámasztó parancsnok, így pontosan ismert volt számomra, mi a feladatom, mit várnak el tőlem. A vezénylőzászlós feladata a parancsnok támogatása, ez pedig lojalitást igényel a rangidős altiszttől. Ha a parancsnok érzi a lojalitást, akkor az nagy segítség lehet a napi feladatteljesítés során.

Sándor felesége, Krisztina civil, közgazdász. Most éppen otthon van tizenhét hónapos kislányukkal, Juliannával, akit már ismerhet az olvasó, hiszen a keresztelésének

Az amerikai százazföldi haderő törzsaltizti tanfolyama diplomájának átvétele

Lövészeti eligazításon

híre megjelent e lapban. Szabadideje nagy részét vele tölti Sándor.

Visszatekintve eddigi katonai pályájára: Bogyá törzsszászlós úgy érzi, hogy fiatalabb korában talán több mindent bevállalhatott volna fizikai értelemben, többet kellett volna mozognia, sportolnia. Úgy érzi, ha komolyabban veszi a testedzést, ma jobb katona lehetne. Ezért azt tanácsolja a jövő katonáinak, hogy megfelelően készüljenek fel fizikálisan. A régi nagy harcosok is fizikai erejükkel tűntek ki, ezért az elme képzésével párhuzamosan a testet is edzeni kell, hogy egyszer majd talán rólunk is „nagy harcosként” beszéljenek.

A jövőt tekintve optimistán áll a dolgok elébe Sándor.

– Remélem, hogy nem szűköldöm munkában, feladatokban. A vezetőim munkáját támogatva szeretnék hozzájárulni egy még jobban felkészült altiszti, legénységi állomány kiépítéséhez, bárhol, bármely területen is számít rám a Magyar Honvédség. Közben pedig szeretnék élni a felkínált vagy elem vetődő lehetőségekkel.

És a végén jöjjön egy anekdota a hallgatói évekből.

– Másodéves hallgató koromban ügyeletes voltam a szintünkön. A bevezetett rendszer szerint aki le akart menni cigizni, futni, annak be kellett írnia magát egy füzetbe, hogy mindig pontos létszámot tudjunk jelenteni az „ÜTI”-nek, ha éppen ellenőriz. Egyszer csak érkezik egy elsőéves és bejelenti, hogy megjött. Erre én mondom neki, hogy húzza ki magát. Erre a hallgató olyan alapállást mutatott be, hogy azt még a díszelgők is megirigyelnék. Persze én azonnal elröhögtem magam, és gyorsan hozzátettem: „a füzetből, kolléga!”

Berek Zsolt törzsszászlós

A Zrínyi Kiadó könyvajánlata altiszteknek

Katonadalok
Szerkesztette: Jósza Iván

Jósza Iván Nagy-Magyarország területén a legváltozatosabb katonanótákat gyűjtötte egy csokorba, a lehető legtöbb korszakból. Az első dal 1553-ból, Tinódi Lantos Sebestyéntől származik.

A kötetet a katonadalversenyek résztvevőinek és mindazoknak ajánljuk szeretettel, akik azonosulni tudnak-szeretnek a katonák dalaival, szívesen dúdolják, éneklük a katonanótákat.

280 oldal
kartonált,
2500 Ft

Katonai helyesírási szótár

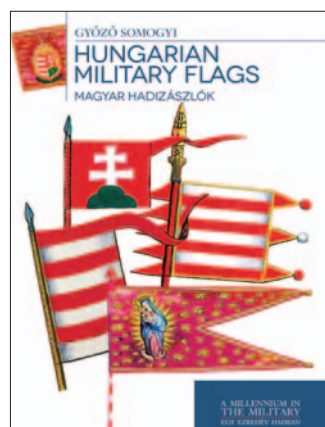
A Katonai helyesírási szótár hiánypótló, hasznos kézikönyv mindazoknak, akik katonai szaknyelvű témakörben írott anyagot készítenek. A Magyar Tudományos Akadémia szabályai szerint kiadott szótár a szavak, kifejezések helyes alakját mutatja meg, elősegítve ezzel is a magyar katonai szaknyelv alkalmazásának nyelvhelyességi egységességét.

Keménytáblás,
812 oldal,
5500 Ft

Révész Tamás:
A Légjáró

A Magyar Légierő 75. évfordulója kapcsán igazi csemege ez a magyar repüléstörténet egyik nagy szervezőjéről, az első magyar katonai pilóta életéről szóló monográfia. Petróczy István életútjáról eddig még nem jelent meg összefoglaló munka, és a szerző közel tízéves kutatómunkájának eredményeképpen eddig publikálatlan, hiánypótló információk is napvilágot láttak ebben a könyvben.

Keménytáblás,
320 oldal,
5500 Ft

Somogyi Győző:
Magyar hadizászlók

A Kossuth-díjas festőművész új kötete a magyar hadizászlókkal ismerteti meg az érdeklődő olvasót, angol és magyar nyelven.

Angol–magyar nyelvű
kartonált, 68 oldal
A4-es formátum
2990 Ft

„NEM CSAK LEGÉNYEK A GÁTON”

A Nők a hadseregben rovat elért az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság leányainak bemutatásához is. Írásom eltér az eddig megszokottaktól, hiszen nem aktív állományú katonanőrökről készítettem portrét. Négy fiatal önkéntes műveleti tartalékos hölgyet mutatok be. Nem szátrolni kívánom őket, egyszerűen csak a már félig elfelejtett 2013-as dunai árvíz apropóján szeretném rájuk irányítani a figyelmet. Mire is gondolok pontosan? Elsősorban a motivációra és példamutatásra, amit ezek a rövid beszámolók a hozzájuk hasonló korosztály számára nyújthatnak. S hogy a tartalékos őrmester és szakaszvezető hölgyek ilyen csinosak, arról igazán nem tehetek, nem válogatott lánykoszorú, egyszerűen ilyenek. Aki nem hiszi, járjon utána... Lehet jelentkezni és teljesíteni azokat kihívásokat, elvárásokat, feladatokat, amiket az MH Altiszi Akadémia nem éppen vajszívú kiképzői megköveteltek tőlük.

Megkérdeztem őket, mivel foglalkoznak, ha nem „angyalbőrben” teljesítenek tartalékos katonai szolgálatot, mi a polgári foglalkozásuk? Ki vagy mi motiválta őket, hogy tartalékos szolgálatra jelentkeztek? Kifaggattam őket az esetleges negatív tapasztalataikról, valamint jövőbeni terveikről. Történt mindez egy aktív, 12 órás, gáton eltöltött homokzsákpakolás után.

Ulrich Adrienn tartalékos őrmester

Adrienn üzemanyagtöltő állomáson dolgozik. Számos végzettséggel rendelkezik, elmondása szerint nagyon szeret tanulni. Elsősorban kereskedőnek tartja magát, de rendelkezik vagyonőri, testőri, tűzvédelmi és töltőállomás-kezelői képesítéssel is. Hosszú távú tervei között a felsőfokú tanulmányok is szerepelnek, valamint kacérkodik a rendőri hivatással is. Tartalékos katonai szolgálatvállalását többek között jelenlegi munkájának köszönheti, innen a motiváció. Tankolás közben sokat beszélgetett rendőrök-

kel, és egyre kíváncsibb lett, egyre jobban szeretne volna megismerni az egyenruhás világot, az egyenruhás élet kínálta lehetőségeket. A tartalékos katonai szolgálat lehetőséget adott minderre. A hadkiegészítés honlapját nézegetve akadt rá a jelentkezésre invitáló felhívásra. Legnagyobb támogatója a nővére, aki nagyon büszke rá, és arra, amit csinál. Azok az ismerősök, akik régebben lekicsinylően beszéltek az egyenruhás világról, példája nyomán sokkal érdeklődőbbek; kíváncsian hallgatják a kiképzési foglalkozásokról vagy éppen az árvízi mentésről szóló beszámolóit.

Molnár Franciska tartalékos szakaszvezető

(A Molnár „ikrek” idősebbik fele)

A polgári életben egy gyorsíteremlánc alkalmazottja már hét éve, eredeti tanult végzettsége logisztikus. Elmondása szerint édesapjuk motiválta abban, hogy kipróbálja magát mint tartalékos katoná. Egy nap, mikor hazaérkezett, azzal fogadta: olvasott a tartalékos katonának való jelentkezésről és úgy gondolja, hogy Franciska is megpróbálhatná. A hűgával együtt jelentkeztek a lakóhely szerinti illetékes toborzóirodán, ahol – mint elmondta – „olyan hitetlenül néztek ránk, mintha azt mondtuk volna, hogy meghoztuk az ebédet”. A kezdeti meglepetés után gyorsan

felpörögtek az események, és megindultak a tartalékos katonává válás útján. Az „ikrek” jelzöt – külső hasonlóságuk okán – rá és a hűgára már tartalékos katonaként társaik, kiképzőik ragasztották, bár másfél év és számtalan jellembeli különbség jellemzi őket. Úgy tűnik, ők az érem két oldala, egymás nélkül nem létezhetnek, tökéletes hatékonysággal egészítik ki egymást.

Franciska hosszabb távon is csak tartalékos szolgálatban gondolkodik. Elsősorban a segítségnyújtás lehetősége motiválja; vannak dolgok, amiket csak egy katona tehet meg. „Így hasznosnak érzem magam” – foglalja össze a szolgálatvállalás célját. A család maximálisan támogatja mindkettejüket, igaz, ismerőseik körében előfordultak negatív és értetlenséget kifejező megnyilvánulások is. De mára már mindenki elfogadja és tiszteletben tartja a döntésüket. Társaságban egyre gyakrabban tapasztalják a szemekben tükröződő tiszteletet, főleg miután megtudják róluk, hogy alapkiképzésen eredményesen túljutott katonák.

Molnár Terézia tartalékos szakaszvezető

(A Molnár „ikrek” fiatalabbik fele)

Teca, mert felhívta a figyelmemet, szereti, ha így nevezik, polgári végzettségét tekintve államháztartási

A tartalékos lánycsapat (balról jobbra): Ulrich Adrienn tartalékos őrmester, Molnár Franciska tartalékos szakaszvezető, Molnár Terézia tartalékos szakaszvezető és Váradi-Palotai Panna tartalékos szakaszvezető

Árvízi emlékfotó

adóügyi szakügyintéző, ám jelenleg egy szoláriumban dolgozik. Behívóparancsának tudatában vett részt egy végzettségének megfelelő állásinterjújn, ahol becsületesen közölte, hogy hamarosan be kell vonulnia, mert ő tartalékos katona. A bejelentés nyomán leendő munkáltatója rögtön megköszönte eddigi fáradozásait. Tecében nincs sértődöttség az affér miatt, mint mondja, ilyenfajta árnyoldalai is lehetnek a tartalékos katonai szolgálatnak.

Azt, hogy tartalékos katona, a nővérenek köszönheti, ő biztatta a jelentkezésre. A gátakon végzett szorgos munkájuk kapcsán rajparancsnokuk a következőket mondta róluk: „Ha nem figyelünk rájuk, még a nem létező buzgárt is körberítenék”. Hosszú távon ő is, mint nővére, csak tartalékos katonaként szeretné szolgálni a hazáját és állampolgárait.

Úgy gondolom, a Molnár „ikrek” szülei méltán lehetnek büszkéek lányaikra.

Váradipalotai Panna tartalékos szakaszvezető

Panna felsőfokú tanulmányait végzi jelenleg, elsőévesként vizsgaidőszakát kellett megszakítania a behívóparancs miatt. Reméljük, hogy nem éri hátrány az elhivatottsága miatt. A katonai pálya iránti szeretetét nagyapjának köszönheti, aki 14 éves kora óta katona. Amióta beszélni tud, azóta mondogatja, ő bi-

zony katona lesz. Szülei is az egyenruhás pályát választották; édesapja még aktív, édesanyja tartalékosként védte a gátat ugyanúgy, mint Panna. Panna legközelebbi célja a tanári végzettség megszerzése orosz-német szakon. Álmai csúcsa, hogy valaha egyszer katonai attasé lehessen. Amikor Panna és édesanyja megkapták a behívóparancsot, Panna hétéves kisöccse azt kérdezte az otthon maradtaktól: „Panni és az anyu megint beköltözött a laktanyába?” Sőt, a család legifjabb tagja egyre sűrűbben mondogatja: ha ő egyszer majd nagy lesz, ő is „tartalék” katona lesz.

*

Egy utolsó gondolat az írás végére. Mít is jelent „katonának lenni”? Valaha vidéken (nem is volt ez olyan régen) nem is vették emberszámba azt a legényt, aki nem volt katona, sőt a katonaviselt emberhez sokkal szívesebben adták lányaikat az édesapák. Ezek a tradíciók sajnos lassan elhalványulnak – vagy mégsem? Beszélgetés közben a lányok elmesélték, miután megérkeztek Szentendrére és sorban álltak az ebédhez, végignézték a tömött sorokban egymás mellett ülő rövid, túskehajú, marcona tekintetű katonákon. Összenéztek, és valamelyikük halkán csak ennyit súgott a többieknek: „hihetetlen egyszerre ennyi igazi férfit látni egy rakáson”.

Balog Sándor törzsszászlós
MH HKNYP-vezénylőzászlós

A Zrínyi Kiadó könyvajánlata altiszteknek

Kis magyar hadtörténet

Egy könyv, amely olvasmányos formában, ugyanakkor a tudományos követelményekből nem engedve mutatja be Magyarország hadtörténetét. Egy hadikrónika, amely megismerteti az olvasóval a magyar történelem katonai aspektusának legfontosabb tényeit és összefüggéseit, az ország beilleszkedését a nyugati kultúrkörbe, s a magyar hadügynek az európai hadügy fő folyamataival harmonizáló, illetve attól eltérő vonásait. Egy gazdagon illusztrált album, több mint százhusz látványos és különleges képpel és több mint harminc részletes hadjárat térképpel.

Keménytáblás
272 oldal
5000 Ft

Zrínyi Kiadó –
HM Zrínyi Nonprofit Kft.
Cím: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B
Győr Edina, tel. 06 1 459 5373;
06 30 578 1048
e-mail: gyoredina@armedia.hu
Bartha Cynthia,
tel.: 06 1 459 4319;
06 30 633 0619
e-mail: cinti@armedia.hu
Könyveinket megtekintheti
a www.honvedelem.hu/
kiadvanyok oldalán.

A HUMÁNSZOLGÁLATI SZAKTEVÉKENYSÉG HELYE, SZEREPE A SZERVEZETBŐL TÖRTÉNŐ KIVÁLÁS ESETÉN

A Magyar Honvédség (a továbbiakban: MH) humánszolgálatát, illetve az ennek keretében folyó segítő/támogató szaktevékenységet bemutató cikksorozatunk immár a harmadik részéhez érkezett. Az első részben¹ – a szakterület általános bemutatása során – szó esett a szolgálat szakmai irányultságáról, az elérni kívánt célokról, a hatékony működés szükséges elemeiről, valamint az intézményrendszer kiépítésének jelenlegi helyzetéről. A második részben – a „Katonai életpályát támogató komplex humánszolgálati program” elméleti alapvetéséből eredeztetve – bemutattuk a katonai szocializációt, illetve a szervezetbe történő bekerülést/beilleszkedést támogatni hivatott szakmai eljárásrendet².

Jelen írásban a szervezetből történő kiválás problémakörére fókuszálva, a humánszolgálati szaktevékenység ez irányú segítő tevékenységét, illetve a hozzá kapcsolódó támogatási formákat szeretném ismertetni. Célom elsősorban az, hogy az olvasó ezen ismeretek birtokában világosan lássa, hogy egy esetlegesen előforduló hasonló élethelyzetben az MH humánszolgálati rendszerén belül hová fordulhat és onnan milyen segítséget várhat. Dolgozatomban érintőlegesen kitérek a szaktevékenység eszköztárára, módszertanára és együttműködési rendszerére is. Ez reményeim szerint további segítséget nyújthat a problémahelyzet, valamint a megoldására irányuló segítő tevékenység komplexitásának megértésében.

A szervezetből történő kiválás okai

A szervezetből történő kiválásnak számos oka lehet, melyeket alapvetően két nagy csoportba sorolhatunk. Az egyik az önhibán kívül eső ok – mint objektív tényező – miatti kiválás (pl. szervezeti racionalizálás, egészségügyi alkalmatlanság, nyugállományba helyezés stb.), a másik pedig az egyéni döntésen/

A 2013-as árvízi mentésnél az aktív katonák mellett nagy számban dolgoztak tartalékosok is

kezdeményezésen vagy jogi szankción (pl. jogerős bírói ítéleten, méltatlansági eljáráson stb.) alapuló kiválás eseteit jelenti. Tekintettel arra, hogy az utóbbi csoportba sorolható esetekben az érintett egyéni elhatározás alapján vagy valamilyen (neki felróható) cselekmény szankcionálása következtében hagyja el a szervezetet, ezért a polgári életbe/munkaerő-piacra történő visszailleszkedését – a vonatkozó hatályos jogi normatívák³ alapján – az MH nem támogatja. A segítő/támogató tevékenység célcsoportját tehát a saját elhatározáson/önhibán kívül eső ok miatt a szervezetből kiválni kényszerülő személyi állomány tagjai (hivatásos/szerződéses katonák, kormánytisztviselők, közalkalmazottak, munkavállalók) alkotják.

A munkaerő-piaci visszailleszkedés támogatása

A tevékenység célja olyan komplex szolgáltatás biztosítása, amely hatékony segítséget jelenthet az egyén számára a szervezetből való kiválás, illetve a civil munkaerő-piacra történő beilleszkedés/visszailleszkedés problémáinak megoldásában. A cél eléréséhez igénybe vett eszközöket az adott konkrét eset jellege,

illetve sajátosságai határozzák meg. Akárcsak a többi humán jellegű probléma esetében, itt is összetett kérdéskörrel állunk szemben, melynek különböző vetületei egyszerre több tudományág szakmai kompetenciájába is tartozhatnak. A szervezetből történő „kényszerű” kiválás már önmagában is rendkívül megterhelő esemény lehet az egyén életében, melynek tünetei lehetnek mentális és/vagy testi jellegűek, de megnyilvánulhatnak ugyanakkor a társadalmi kapcsolatok zavaraiiban, illetve deviáns viselkedésformák (pl. szenvedélybetegség, öngyilkosság stb.) megjelenésében is.

A humánszolgálati szakember a segítő kapcsolat során alkalmazni kívánt eszköz(öket), módszereket a saját szakmai ismeretei, tapasztalatai alapján, az adott eset alapos megismerését követően határozza meg. Ezek a következők lehetnek:

Tájékoztatás a munkaerő-piaci folyamatokról, a foglalkoztatás regionális szintű alakulásáról, az MH humánpolitikai rendszerének támogatási formáiról, valamint az állami foglalkoztatási szerv által nyújtott szolgáltatásokról.

Egyéni konzultációs lehetőség biztosítása a munkaerő-piacra tör-

ténő visszailleszkedés folyamata során felmerülő humán problémák megoldása érdekében. Ennek során – az adott probléma természetének függvényében – más segítő szakmák képviselői (pl. csapatpszichológus, lelkész, orvos, jogász stb.) is bevonhatók.

Az egyéni elképzeléseknek megfelelő szakképzés pénzügyi támogatása a vonatkozó hatályos jogi normatívák előírásai alapján, az MH Szociálpolitikai Közalapítvány pályázati rendszerén keresztül történik. (Az adott szakképzés pénzügyi támogatása nem alanyi jogon jár, a beérkezett érvényes pályázatok egyedi elbírálása a közalapítvány kuratóriumának döntése alapján történik!)

A nyugállományba helyezés folyamatának támogatása

A magyar munkaerőpiac egyik legnagyobb munkáltatójának számító Magyar Honvédség szervezetéből az öregségi nyugdíjkorhatár elérése miatt a jövőben is folyamatos személyi kiáramlás lesz tapasztalható. Az állomány demográfiai összetétele szerint változó létszámú, azonban a szervezet életében folyamatosan jelen lévő állománycsoport tagjainak nyugállományba helyezésével az aktív szolgálattal eltöltött éveket egy a korábbiakhoz képest gyökeresen megváltozó feltételrendszer, illetve körülmények közötti élethelyzet váltja fel. A katonai karrierjét lezáró és nyugdíjaseveit megkezdő személy az élet szinte minden dimenziójában mélyreható változást él(het) meg. Ez szerencsésebb esetben pozitív előjelű folyamat, de okozhat kisebb-nagyobb problémákat, súlyosabb esetben akár krízisállapotot is. Mivel ezek a folyamatok közvetlenül kihatnak az egyén családjára és szűkebb társadalmi környezetére is, ezért a probléma – hatékony megelőző, illetve beavatkozási tevékenység hiányában – ekkor már több személy életét befolyásolja negatív irányban.

A fenti folyamat megelőzésére, illetve hatékony beavatkozási stratégiák kidolgozására nemcsak az egyén érdekében van szükség. Ezt kívánja a szűkebb-tágabb társadalmi környezet, valamint a szer-

vezet érdeke is. A többé-kevésbé zökkenőmentes alkalmazkodás a nyugdíjasléthez történhet konstruktív módon is. Ekkor az egyén egy tudatosan megtervezett stratégia mentén haladva sikeresen alkalmazkodik a radikálisan megváltozó körülményekhez, melynek során – rejtett vagy eddig ki nem használt erőforrásait mozgósítva – akár megerősödve, megújulva, új célokat kitűzve kerülhet ki életpályájának e kritikus fázisából. A nyugdíjasévei alatt továbbra is aktív, alkotó tevékenységet választó tapasztalt katonatisztek szakmai segítsége, támogatása, javaslata a honvédelmi tárca mindenkori vezetése számára értéket, a döntés-előkészítésben hasznos segítséget jelenthet. Ha azonban ezt az értéket a nyugállományba vonulást megelőző felkészítéssel, támogatással nem óvjuk meg, akkor az egyéni problémák megjelenésével, illetve súlyosbodásával a szervezet is hasznos, értékes szellemi erőforrásoktól esik el.

A nyugállományba helyezés folyamatát támogató tevékenység eszközei, módszerei

A nyugállományba helyezést megelőző időszakban általános tájékoztatócsomag átadása (akár papír alapon, akár elektronikus formában) az egyének részére, amely a nyugállományba kerüléssel, illetve az azt követő időszakkal kapcsolatos alapvető információkat, jogokat és kötelezettségeket tartalmazza (pl. az MH szociális gondoskodási rendszerének szolgáltatásai; az egyenruha viselésének szabályai; a civil segítő szolgálatok bemutatása, elérhetőségei stb.). Az általános jellegű információk átadása történhet állománygyűlés, csoportfoglalkozás vagy egyéni konzultáció keretében is. Utóbbi esetben az általános jellegű tudnivalókon kívül akár speciális problémák is fókuszba kerülhetnek, amelyek megoldása a továbbiakban már az egyéni esetkezelés módszerével, segítő kapcsolati keretek között történik.

Nyugállományba helyezésre felkészítő csoportfoglalkozások, tréningfoglalkozások szervezése, melyek célja a jelentősen megvál-

tozó életkörülményekhez való pozitív, eredményes alkalmazkodás lehetőségeinek ismertetése. Ennek keretében a résztvevők megismerkedhetnek az életük különböző dimenzióiban végbemenő változásokkal, az esetlegesen előforduló, jellemző problémákkal, azok megoldási lehetőségeivel, valamint a megoldásban rendelkezésre álló honvédségi és civil segítő szolgálattal, önsegítő csoportokkal. Tekintettel arra, hogy a problémakör összetett, így egy adott eset kapcsán gyakran több tudományág (pszichológia/mentálhigiéne, orvostudomány stb.) szakmai kompetenciája is megállapítható, ezért a csoportfoglalkozások tematikájának összeállításába, illetve a foglalkozások levezetésébe az MH csapatpszichológiai szolgálat, valamint az MH egészségügyi szolgálat szakembereit/szakembereit is célszerű bevonni. A humánszolgálati szakember feladata a segítő szakemberek, valamint az egész csoport munkájának koordinálása, valamint a humán/szociális segítő szakma hatékony képviselése.

Remélem, hogy írással hozzá tudtam járulni ahhoz, hogy a szervezetről történő kényszerű kiválás eseteiben az érintettek – az esetlegesen felmerülő nehézségeik megoldása érdekében – az MH humánszolgálati támogató rendszerének lehetőségeit maximálisan ki tudják használni.

*Sásik Csaba alezredes,
HVK Személyzeti Csoportfőnökség,
Toborzó és Humánszolgálati Osztály,
kiemelt főtiszt (ov-h.)*

¹ In: Honvéd Altiszti Folyóirat XXV. évfolyam 2013/2

² In: Honvéd Altiszti Folyóirat XXV. évfolyam 2013/3

³ Az újságcikkben szereplő támogatási formákat a cikk megírásakor (2013. május) hatályos jogállási törvény, illetve a szakterületet közvetlenül szabályzó jogi normatívák alapján ismertetem. A cikk várható megjelenésének időpontjában (2013. július 1. után) ezeket a támogatási formákat már a honvédek jogállásáról szóló új jogállási törvény végrehajtási rendelete szabályozza.

EGY CSALÁD A LÉGIERŐ BŰVÖLETÉBEN

Vajon mi az, ami a légierőhöz csábít eredetileg a szárazföldi haderőnél kezdett katonákat? A családi háttér? A kihívások? Vagy az a megfoghatatlan bűvölet, amit oly sokan próbáltak már megfogalmazni, ám igazán csak az érti, akit – ahogyan a légierős berkekben mondják – a ke-rozin füstje megcsapott? Ki tudja? Beszélgetőpartnereim egy katonacsalád tagjai: Sarvajcz József nyugállományú őrnagy, fia, Sarvajcz József zászlós és menyje, Sarvajczné Lőrincz Éva zászlós; e nevek ismerősen csenghetnek a mai magyar katonai repülés világában.

Az apa (Sarvajcz József nyugállományú őrnagy)

– Őrnagy úr! Mi indította el a repülő pályán?

– Gimnáziumi éveim alatt, a nyári szünetekben sokat jártunk az MHSz (Magyar Honvédelmi Szövetség) által szervezett – mai divatos névvel illetve – pályára irányító repülőnapokra. Először kellemes nyári kikapcsolódásnak tűnt, de jobban megismerve az akkori MHSz-es repülővilágot, egyre inkább lenyűgözött a repülés, a repülőgépek műszakilag semmihez sem fogható komplexitása, a technika. Ekkor ért meg bennem a gondolat: repülőmérnök leszek. Katonai pályafutásom 1969-ben indult, miután sikeresem felvételiztem az akkori Kilián György Repülő-műszaki Főiskola EMO (Elektromos-műszer és oxigén) szakára. A főiskolai évek, mondhatni, az akkori érának megfelelően teltek; 1973-ban diplomáztam és még ebben az évben meg-nősültem. Első beosztási helyem Pápa lett volna, de feleségemmel úgy döntöttünk, hogy Szolnokon maradunk. Így, köszönhetően az akkori krónikus tiszthiánynak, parancsnokaim úgy gondolták, hogy a főiskolán szakasz-, majd később századparancsnokként tudom leginkább kamatoztatni a megszerzett tudásomat. Az akkor még létező sorszerelőket oktattam alapvető repülő-műszaki ismeretekre. A mai napig úgy gondolom, ezen időszak meghatározó volt az életemben,

talán ezért is maradtam a katonai felsőoktatásban pályám során végig. 1985-ben lettem szakoktató az általános katonai tanszéken, ahol egészen nyugállományba helyezésemig dolgoztam.

– Mire a legbüszkébb az életében?

– Természetesen a gyermekeimre és az unokáimra. Szakmai szempontból az egész pályafutásomat a hazaszeretet, a katonai becsület és tisztesség, a hallgatók és a feletteseim, valamint a repülés iránti elkötelezettség jellemezte. Tevékenyen részt vettem az akkor kiemelkedő katonai sportéletben. Alapítója voltam a Zöld Sasok katonai futballcsapatnak, sporttársaimmal sorra nyertük az akkori katonai bajnokságokat. Jelenleg aktív tagja vagyok a Szolnoki Honvéd Sportegyesület teniszszakosztályának.

– Mennyire befolyásolta fia pályaválasztását, aki jelenleg a 86. Szolnok Helikopter Bázis Repülőfelkészítési Főnökségének zászlósa?

– A fiam szakács szeretett volna lenni, ám a későbbiek során magával ragadták azok az értékek, amelyek annyira jellemzőek ránk, katonákra: a hazaszeretet, a felelősségtudat, a fegyelem, a precizitás, hogy csak néhányat említsek. Már a középiskola kezdetétől rendőr vagy katona szeretett volna lenni, valószínűleg az én ráhatásomra.

Apa és fia

A fiú

(Sarvajcz József zászlós)

– Valóban, a középiskola befejezése után katonai, illetve a rendőrtiszti főiskolára felvételiztem. Sajnos egyik helyre sem vettek fel, de így legalább módomban állt kipróbálni a sorkatonaságot. Szolgálatomat az akkori Bercsényi László Mélységi Felderítő Zászlóalj „P” századánál töltöttem, ami életem egyik legemlékezetesebb, legfantasztikusabb élménye volt. Csapatszellemre, összetartásra, fegyelmezettségre, alakiasságra nevelt. A sorkatonai szolgálatom letelte után a Magyar Honvédség 88. Gyorsreagálású Zászlóalj beosztott raktárkezelőjeként kezdtem meg szerződéses katonai pályafutásomat. Édesapám példáját követve mindig is vonzott a légierő, így hamarosan kértem az áthelyezésem a 89. Szolnok Vegyes Szállítórepülő Ezredhez, ahol szolgálatvezetőként dolgoztam majdnem tíz évig. Ekkor lehetőségem nyílt az akkor még az MH ÖHP (MH Összhaderőnemi Parancsnokság) közvetlen alárendeltségében működő Repülőfelkészítési Osztályon dolgozni, ahol közelebb kerültem a repüléshez. Feladataim közé tartozik az itt lévő R22 helikopter-, illetve a CESSNA repülőgép-szimulátorok kezelése, karbantartása, ami óriási élmény, hisz közvetlenül ott lehetek az NFTC-programban (NATO Flying Training in Canada) részt vevő repülőgépvezető-jelöltek első – igaz még csak virtuális – szárnypróbálgatásainál. A főzés szeretetétől azonban nem tudtam elszakadni, a mai napig zömmel én főzök, rendezvényeken, családi alkalmakkor is én készítem az ételket.

– Mennyire fontos a mai Magyar Honvédségben a családi háttér, hiszen ha jól tudom, több misszióban is járt?

– Feleségem is katonaként szolgál, így megérti a szolgálattal járó nehézségeket. Eddig három és fél évet töltöttem valamilyen misszióban: 2002–2003 UNFICYP, logisztikai tiszthelyettes; 2005–2007, UNFICYP Nicosia UNPA, Camp Commander;

Együtt a család

2011. szeptembertől 2012. márciusig ISAF egyéni beosztás, Mazar-e-Sharif, Afganisztán (Pass Office WO). Jelenleg elvárás, hogy a magyar katona rendelkezzen missziós tapasztalattal. Úgy gondolom, egy ilyen feladatrendszerben kipróbálva magát, az embernek lehetősége adódik arra, hogy megismerje a saját határait, nem is beszélve arról a nemzetközi környezetben szerzett tapasztalatról, amelyet itthon is tudok kamatoztatni a munkám során. Életem egyik legemlékezetesebb élménye 2002-re datálódik. Cipruson logisztikai tiszthelyettes voltam az akkor még őrnagy Domján Lászlónak, akivel a misszió befejezése után következő alkalommal az MH ÖHP-n egy tapasztalatfeldolgozó továbbképzésen találkoztam 2009-ben, ahol ő már dandártábornokként a Műveleti és Irányítási Központ parancsnokaként vett részt mint ellenőrző előjáró. Még akkor, annyi év után is megismert, jó szívvel köszöntött és beszélgetett velem. Számomra ez óriási megtiszteltetés volt.

– Melyek azok a kihívások, amelyekkel katonaként szembekerül?

– Jelenleg a Magyar Honvédség Mi-17 AAT (Air Advisory Team) 8-as váltásába készülök parancs-

nokommal, Bali Tamás alezredes úrral, ahol logisztikai beosztott lesznek a tervek szerint 2014. januártól júniusig. A misszió befejezése után továbbra is katonai vonalon képzelem el az életemet, 2011-ben ugyanis sikeresen befejeztem főiskolai tanulmányaimat a Kodolányi János Főiskola nemzetközi tanulmányok szakán mint nemzetközi politikai szakértő, illetve 2012-ben megszereztem a már meglévő angol felsőfokú C típusú nyelvvizsgám mellé a német középfokú C típusú nyelvvizsgám is, most ez utóbbi nyelvből a felsőfokra készülök. Afganisztán után tervezem egy műszaki szakfordítói másoddiploma megszerzését angol nyelven. Terveim között szerepel egy esetleges tiszti vagy magasabb zászlósi előmenetel. Ez persze nagyban függ parancsnokaim javaslatától és elvárásaitól. Egyelőre több misszió nem szerepel az elképzeléseimben, tanulni szeretnék és minél többet a családommal lenni.

A meny és feleség (Sarvajczné Lőrincz Éva zászlós)

– Remélem, így is lesz. 1996 májusában lettem szerződéses őrmester a Magyar Honvédség 88.

Légimozgékonyaságú Zászlóalj ügyviteli részlegén. Ebben az időben én voltam az első szerződéses női katona a zászlóalj állományában, ami akkor nem kis kihívás volt számomra. 1999-ben ismerkedtem meg a férjemmel, és miután átkértem magam a 89. Szolnok Vegyes Szállítórepülő Ezredhez, hamarosan ő is követett. 2010-óta a bázis Repülőműveleti Főnökség harci alkalmazási részlegének beosztott zászlósaként dolgozom.

– Zászlós asszony, katonaként és elősorban anyaként mennyire nehéz a családot összetartania?

– Nem egyszerű feladat, hiszen a férjem többször is járt már misszióban, ilyenkor rám hárul a napi élet összes nyugje-baja, és persze az öröme is. Próbáljuk a gyerekekkel megoldani ezeket a nehézségeket, úgy, hogy az édesapjuk csak a kinti feladatára tudjon koncentrálni. Persze nagy segítség, hogy a kollégák mindenben támogatnak, de számomra, azt gondolom, megkönnyíti a dolgot, hogy katona vagyok és átérzem a helyzetét. Két missziós felkészülésen is voltam, de sajnos sem Afganisztánba, sem Sínára nem sikerült kijutnom. Nagy álmom, hogy egyszer a valóságban is megtapasztalhassam, amiről a férjem a missziókból történő hazatérése után mesél.

– Ha jól tudom, két gyermekük van. Ők kacérkodnak a katonai pálya gondolatával?

– Kisfiam, Milán 9, kislányom Karina 5 éves. Mindketten már rutinos missziós gyerekek. Kisfiam, mint ez oly divatos manapság, sztárfocista akar lenni, aktívan futballozik a Szolnoki MÁV U9-es csapatában. Karina négyéves korától táncol, szerintem álmaiban balerina, táncosnő vagy hercegnő akar lenni, a katonai pálya biztosan nem szerepel még a tervei között, de azért az édesapja sapkáját büszkén viseli. A katonai pálya jövője sajnos egyre bizonytalanabb, oktatásuk, tanulmányaik során a nyelvtanulásra és a sportra fókuszálunk annak érdekében, hogy ha eljön a pályaválasztás ideje, biztos fejjel dönthessenek jövőjükéről.

Tigyi István
törzszászlós

A BÉKEKATONA

Martin László zászlós katonai pályafutása 1999. augusztus 24-én kezdődött a szombathelyi Savaria Kiképző Központ 8/1 híradószázadának állományában. Elmondása szerint már régóta tervezte, hogy katona lesz. Bár katonai középiskolaiba készült, személyzeti problémája miatt végül Baján, a Vízügyi Szak-középiskolában tanult tovább. Jó tanuló volt, és a sport terén is szép eredményeket ért el. Tizenhat éves koráig a cselgáncs volt a fő sportága (e sportágban serdülőként, majd ifjúsági versenyzőként országos versenyeken számos érmet szerzett,

pontszerző helyet ért el). Később a birkózással is kapcsolatba került.

Számos híradást látott a televízióban a Magyar Honvédség IFOR- és SFOR-műveletekben való helytállásáról, a Magyar Műszaki Kontingens híd-, vasútépítő és más műszaki tevékenységeiről; talán ez is közrejátszott abban, hogy katonai műszaki képzésre jelentkezett. 2001. július 7-én kiváló eredménnyel törzsőrmesternek avatták. Első beosztása az MH 1. Honvéd Tűzszerész és Aknakutató Zászlóalj-nál volt, ahol tűzszerész bűvárként szolgált. Azóta sem vált meg a szak-

Martin László zászlós

A zászlós egy katonatárssal és a technikával

területtől. Tisztelettel emlékezik első rajparancsnokára, a néhai Kovács Gyula törzsőrmesterre, posztumusz hadnagyra, aki 2008-ban feladatteljesítés közben hősi halált halt Afganisztánban. Ez a tragédia is erősítette meggyőződését, hogy a túlélési esély növelése érdekében nemcsak munkaidőben, de azon túl is a lehető legtöbbet kell megtennie egy katonának. Azóta is rendületlenül és folyamatosan képezi magát, fejleszti képességeit. Martin zászlós ma már 1. osztályú tűzszerész, 1. osztályú bűvár, járőrparancsnok, illetve merülésvezető, speciális rajparancsnok.

A hadviselés új kihívására reagálva a Magyar Honvédség is rendelkezik házilag gyártott robbanószerkezetek elleni (C-IED) képességgel. Martin zászlós 2006-tól a rögtönzött robbanóeszközök elleni harc képzett szakembere. Az MH PRT legelső tűzszerészcsoportjának tagja volt, így részt vett az alapok lerakásában és a hatályos műveleti utasítások kidolgozásában. A haditechnika-technológia fejlődésével lépést tartva ő is fejlesztette képességeit, így hamarosan nagy tapasztalatra tett szert az Andros tűzszerészrobot kezelésében. Alapító tagja a 2006-ban felállított speciális tűzszerészszakasznak, amit később századszintű erővé emeltek. A 2004-es KFOR-10., a 2006-os ISAF PRT-1 és a 2008-as PRT-5 missziókat követve ő lett a robbantórészleg

vezetője az EUFOR-parancsnok alárendeltségében levő tűzserézsapatban (EOD).

Martin zászlós szabadidejében végzett sporttevékenysége a munkájához hasonlóan változatos, kihívásokkal teli. A küzdősportok, harcművészet mellett a történelem, a sporttörténet tanulmányozása köti le legjobban. Az altiszt sporteredményei 2007-től figyelemre méltóak; rendszeresen részt vesz sportversenyeken, így az MH Közelharc és Kézitusa Bajnokságon, a Székesfehérváron rendezett Szondi Kupán, de ott volt a késharcbajnokságokon és a Honvéd SE rendezvényein is, amelyeken érmes helyezéseket ért el. A zászlós eredményei közül csupán csak kettőt emel ki: 2010-ben aranyérmert szerzett a Nemzeti Közszolgálati Egyetem szervezésében megrendezett Sport Jitsu magyar bajnokságon, 2013-ban pedig az MH első közelharcbajnokságon (cselgáncsban, a 100 kilogramm fölötti súlycsoport-kategóriában) állhatott a dobogó legfelsőbb fokára.

A küzdősportokban elért remek eredményeket elmondása szerint nem csupán magának köszönheti: oktató, testnevelő altiszt- és tiszt-kollégái biztatására kezdett el intenzíven foglalkozni a sportolással. Fiatal tiszthelyettesként Eleki Zoltán főhadnagy felügyelete alatt folytatta a korábban már űzött cselgáncssportot. A pusztakezes harc önvédelmi technikáival (Jiu jitsu, kempo, karate) dr. Zöllei Zoltán ny.

alezredes, Kovács Kálmán őrnagy, Tar Tamás őrmester ismertette meg. A hazai rendezvények mellett külföldi táborokban is rendszeresen részt vett, így egyebek mellett a Nahkamp-Messerkampf típusú, kimondottan katonák részére kifejlesztett kurzuson, ahol elsajátította az oktatói ismereteket és mesterfokozatot szerzett. Martin zászlós a sportolást nem csak műveli, de szervezi is. Alapító tagja a Magyar Kézitusa és Közelharc Szövetségnek, a Honvéd Sportolók Országos Szövetségének (HOSOSZ), elnökségi tagja a Herkules Fiai Sportszervezetnek, bizottsági tagja a Honvéd Auróra Sportegyesületnek (HASE). A zászlós családot még nem alapí-

A katonai szolgálat mellett a sport teszi teljessé az életét

tott, azonban kiterjedt baráti körrel rendelkezik.

A katonahivatás, -foglalkozás hallatán sokan az ölésre, rombolásra asszociálnak, holott az e területen szolgálóknak döntően mások életének a megmentése a kiemelt feladatuk. Martin zászlós tevékenységével az életet szolgálja, az értékeket igyekszik megóvni. Erre gondol akkor, amikor Bosznia-Hercegovinában robbanószerkezetek és aknák után kutatva társaival átvizsgálja a repülőtereket, helikopter-leszállókat, gyakorlótereket. Azt mondja, hogy örökké tanulni, fejlődni kell, a megszerzett ismereteket továbbfejleszteni mind a szakma, mind a sport terén. A jövőben a következő generáció tagjainak felkészítésében is szeretne szerepet vállalni. Arra tanítaná őket, hogy ne ijedjenek meg a feladatoktól és a felelősségtől; minden egyes kihívásnak határozottan álljanak elébe, de mindig legyenek tisztában saját képességeik határaival.

Arra a kérdésemre, hogy mit üzen a Honvéd Altiszt Folyóirat olvasóinak, a következőket válaszolta: „Legyünk olyanok, mint a szamurájkard, amelyet éveken keresztül tűzben és jégben keményen edzenek. Ezen túl igen fontos még az is, hogy ez a kard milyen anyagból készül. Nemes anyag, a legkeményebb fegyver lesz belőle, amely elnyúlhatatlan; az idők végezetéig fennmarad.”

Dr. Murinkó Attila mk. alezredes

HUMOR

Csak semmi agytorna

– Na, katona, mondja meg, hogy mi a kedvenc színe?

A katona gondolkodik, majd rávágja:

– Nem tudom, őrmester úr, szabad a gazda.

Alkalmassági vizsgálat

Az orvos így szól az alkalmassági vizsgálaton:

– Tolja le a nadrágját és hajoljon előre! Dohányzik?

Erre a katona:

– Miért, kormos?

A tapasztalt...

– Mi a legnehezebb a menetgyakorlatban?

– Jelentem, az üres kulacs.

Az érem másik oldala

Az egyik katona híresen rossz céllövő. A lövészetben mindig biztos távolságban tartózkodnak tőle, de egy idő után elhatározzák, hogy jelentik a dolgot a felettesüknek. Nagy meglepetésükre azonban csak mosolyog.

– Tudok róla. De meggyőződés, hogy hasznukra válik! – mondta, majd értetlen tekintetüket látva hozzátette:

– Amíg ő a lövészetet végzi, addig maguk gyakorolhatják a fedezékbe vonulást!

Ez is igaz...

Az egyik ejtőernyős-kiképzést végző katonai szervezetenél a kiképző megkérdezi a jövőendő ugrót:

– Maga még soha nem lógott ejtőernyőn?

– Nem.

– Akkor mit tud egyáltalán?

– Jelentem, két nyelven beszélek.

– És mit gondol, odafent külföldiekkel fog találkozni?

Válogatta: Berek Zsolt törzszászlós

TÖRTÉNELMI VISSZAPILLANTÁS

Végvári vitézek

Kisfaludi Strobl Zsigmond Végvári vitézek című műve 1967 óta díszíti Eger főterét. Az alkotás az 1552-es török elleni dicsőséges győzelmeskedésnek állít emléket. Az egri vár ostroma 1552. szeptember 16-án kezdődött el. A vert sereg 1552. október 17-én vonult el a vár alól.

„Hagyományos pompával ünnepelte idén is Magyarország népe első királyunk, Szent István ünnepét. A Szent Jobb ereklyetartóját négy pap vállán viszi a Várban tartott körmeneten. A kormányzó és a katonai méltóságok szintén résztvettek a körmenetben.”

Tolnai Világlapja XXXIII. évfolyam, 35. szám
Budapest, 1931. augusztus 26.

„Lovasünnepség a Vérmezőn. Szent István napján festői jelmezes lovasjátékokban gyönyörködhetett a Vérmezőn a főváros és az ünnepre felrándult vidéki közönség.”

Tolnai Világlapja XXXIII. évfolyam, 35. szám
Budapest, 1931. augusztus 26.